

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH

(NR 153)

z dnia 20 marca 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 153)

20 marca 2013 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Dariusza Rosatego (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- sprawozdanie podkomisji stałej do monitorowania systemu podatkowego o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku rolnym (druk nr 115),
- wniosek o skierowanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (druk nr 1106) do Podkomisji stałej do monitorowania systemu podatkowego,
- sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Kazimierz Plocke** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Maciej Grabowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Michał Nowak**, **Mariusz Pawełczyk**, **Monika Żołnierowicz-Kasprzyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Białończyk**, **Adam Niewęglowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Bardzo proszę o zajmowanie miejsc. Informuję Wysoką Komisję, że mamy kworum. Chciałbym również poinformować o przyjęciu protokołów z posiedzeń Komisji z grudnia 2012 r. To są posiedzenia od nr 126 do nr 136. Do protokołów nie wniesiono żadnych uwag, dlatego traktujemy je jako przyjęte.

Porządek posiedzenia przewiduje dwa punkty, po pierwsze, rozpatrzenie sprawozdania podkomisji stałej do monitorowania systemu podatkowego o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku rolnym z druku nr 115 oraz, po drugie, rozpatrzenie wniosku o skierowanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (druk nr 1106) do podkomisji stałej do monitorowania systemu podatkowego. Czy są uwagi do porządku dnia? Proszę bardzo, pan poseł Szalamacha w sprawie porządku dnia.

Poseł Paweł Szalamacha (PiS):

Panie przewodniczący, korzystając z obecności wiceministra odpowiedzialnego za podatki, chciałbym albo uzyskać odpowiedź albo wprowadzić do porządku dnia informację w sprawie stanowiska Ministerstwa Finansów dotyczącego podatku, który wprowadzany jest przez władze Republiki Cypru, czy może raczej w sprawie którego trwają negocjacje na Cyprze. Chodzi mi o jednorazowe opodatkowanie depozytów bankowych.

Jakie jest stanowisko Ministerstwa Finansów wobec tego kroku podjętego przez Cypr? Czy Ministerstwo Finansów rozważa albo analizuje podobny krok w przypadku polskiego systemu bankowego?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Panie pośle, na Cyprze nie zapadła żadna decyzja w sprawie podatku. Jak pan wie, to są na razie propozycje. Nie wiadomo, kiedy one się... Właśnie mówię, to są tylko propozycje, bo wczoraj projekt rządowy nie uzyskał poparcia ani jednego posła w parlamencie cypryjskim. To dopiero jest koalicja rządowa!

Swoją drogą dobrze jest czasem popatrzeć, jak trudne życie mają rządy w innych państwach. Wychodząc oczywiście naprzeciw pana oczekiwaniu, jeżeli pan minister Grabowski byłby gotów powiedzieć kilka słów w trzecim punkcie po zakończeniu tych dwóch, to wtedy oczywiście chyba nie ma przeszkód. Tak?

Posel Paweł Szalamacha (PiS):

Oczywiście w parlamencie nie zostało to przyjęte, ale wcześniej przedstawiciele Republiki Cypryjskiej podpisali takie zobowiązanie wobec Eurogrupy i w związku z tym rozpoczęli procedurę ratyfikacji i wprowadzenia do porządku prawa wewnętrznego, tak że to nie było tak, że to była koncepcja zupełnie zawieszona w powietrzu – byt medialny w gazetach. Ona miała już pewien skonkretyzowany kształt.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak, ale zdaje pan sobie chyba sprawę z tego, że Eurogrupa szanuje suwerenność Cypru i bez decyzji parlamentu cypryjskiego żadne podatki nie zostaną nałożone. Żeby była jasność, bo to czasami może sprawiać wrażenie, że to gdzieś w Brukseli zapadają decyzje o nałożeniu jakichś podatków. Jeżeli parlament cypryjski nie podejmie takiej decyzji, nie będzie żadnych podatków. Oczywiście będą konsekwencje zapewne w postaci upadłości banków i tak dalej, ale to jest inna sprawa. Dobrze, dziękuję bardzo.

Stwierdzam, że przyjęliśmy porządek dnia z tym uzupełnieniem pana posła Szalamachy. Chciałbym powitać obecnych na naszym posiedzeniu przedstawicieli rządu: pana ministra Grabowskiego podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów i pana ministra Plocke sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Witam panów ministrów.

Przystępujemy do realizacji porządku dnia. Chciałbym poinformować i przypomnieć członkom Komisji, że nasza Komisja skierowała w dniu 23 lutego bieżącego roku posełski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku rolnym do podkomisji stałej do monitorowania systemu podatkowego. Informuje, że podkomisja zakończyła pracę w dniu 6 marca i przedstawiła sprawozdanie. Sprawozdanie jest oczywiście dostępne w naszym elektronicznym systemie informacji *secure source*. Chciałbym, żebyśmy teraz przystąpili do rozpatrzenia sprawozdania podkomisji. Jak rozumiem, pani przewodnicząca Szydłowska przedstawi nam sprawozdanie podkomisji. Proszę bardzo.

Posel Bożena Szydłowska (PO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panowie ministrowie, podkomisja stała do spraw monitorowania systemu podatkowego w czasie swych posiedzeń 29 lutego i 6 marca 2013 r. pracowała nad poselskim projektem ustawy o podatku rolnym. Rozwiązania zapisane w tym projekcie mają wymiar tymczasowy – będą obowiązywały do czasu wprowadzenia podatku dochodowego w rolnictwie. Podczas posiedzenia w dniu 6 marca zgłoszono poprawkę. Zgłosił ją pan poseł przewodniczący Jan Łopata. Poprawka miała charakter legislacyjno-techniczny. Została przyjęta jednogłośnie. Przedkładamy Komisji sprawozdanie podkomisji celem dalszego procedowania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo dziękuję pani przewodniczącej za przedstawienie sprawozdania. Przystąpimy teraz do szczegółowego rozpatrzenia tego sprawozdania. W sprawozdaniu mamy 3 artykuły. Proponuję, abyśmy rozpatrywali te artykuły oddzielnie. W każdym przypadku będę prosił o stanowisko rządu oraz o stanowisko Biura Legislacyjnego. Jest Biuro? Jest.

Przystępujemy zatem do rozpatrzenia art. 1 projektu ustawy zawartego w sprawozdaniu. Bardzo proszę, może najpierw uwagi ze strony członków Komisji, jeżeli są. Nie słyszę. Panowie ministrowie, poproszę o opinię rządu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Maciej Grabowski:

Popieramy tę propozycję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne? Nie ma uwag. Chciałem zapytać jeszcze pana mecenasa, czy powinniśmy przegłosować również treść tytułu ustawy?

Legislator Wojciech Białończyk:

Panie przewodniczący, oczywiście tytuł ustawy też należy przyjąć. Powiem tak: tytuł ustawy ustalany jest najczęściej już po przyjęciu całości sprawozdania, bo mogą pojawić się jakieś dodatkowe poprawki. Po przyjęciu całego projektu, prosilibym również o przyjęcie tytułu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dobrze, dziękuję bardzo. W takim razie zapytam, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia art. 1? Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam zatem, że Komisja jednomyślnie przyjęła art. 1.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 2. Czy są ze strony pań i panów posłów jakieś uwagi? Pan poseł Kowalczyk, bardzo proszę.

Poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Panie przewodniczący, panowie ministrowie, to właściwie nie jest uwaga do art. 2, tylko pytanie związane z treścią tego artykułu i z wypowiedzią pani przewodniczącej o tymczasowości rozwiązania: podatku rolnego. Mianowicie tam jest napisane, że ustawa wchodzi w życie i że podstawa obliczania będzie od 1 stycznia 2014 r., natomiast z założeń wprowadzenia podatku dochodowego w rolnictwie wynika, że ten podatek miał być wprowadzony od 1 stycznia 2014 r. Z informacji Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wynikało pierwotnie, że podatek dochodowy w rolnictwie miał zastąpić podatek rolny, natomiast w założeniach, które przedstawiło Ministerstwo Rolnictwa, niestety jest tak, że będzie podatek dochodowy w rolnictwie, ale również pozostanie podatek rolny, tylko naliczany w innym systemie: nie jako podstawa ceny żyta, tylko jako kwota, która była przymierzana na rok 2013 w wysokości 130 zł za 1 ha przeliczeniowy, co jest jak gdyby porównywalne z maksymalną stawką podatku rolnego, która obecnie obowiązuje.

Mam pytanie. Jeśli te wszystkie deklaracje wynikające z założeń do ustawy o podatku dochodowym w rolnictwie zostaną zrealizowane i zostanie zachowany podatek rolny, to czy w ogóle jest sens, aby ta ustawa wchodziła w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.? Z drugiej strony mówiło się w założeniach ustawy o podatku dochodowym w rolnictwie, że ma on wejść w życie dnia 1 stycznia 2014 r., a więc ta ustawa byłaby zupełnie na próżno. Wobec tego chciałbym usłyszeć odpowiedź Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, czy jednego z przedstawicieli, jaki będzie los, jaka będzie perspektywa rządowego projektu ustawy w kontekście planowanego wprowadzenia podatku dochodowego w rolnictwie?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Pańskie pytanie zasadniczo wykracza poza tematykę naszego dzisiejszego posiedzenia, ale oczywiście zapytam panów ministrów, czy mają w tej sprawie coś do powiedzenia, bo jeżeli mogą udzielić jakichś wyjaśnień, to czemu nie. Bardzo proszę, pan minister Grabowski.

Podsekretarz stanu w MF Maciej Grabowski:

Jeśli można. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w pierwszej kolejności chcę powiedzieć, że nie wnoszę żadnych uwag do tego artykułu. Popieram ten artykuł. Jeżeli chodzi natomiast o pytania pana posła, to w tej chwili, jeśli chodzi o prace legislacyjne rządu, ani w trybie konsultacji wewnętrzresortowych w Ministerstwie Finansów, ani w trybie konsultacji zewnętrznych tym bardziej nie jest procedowany żaden podatek dochodowy, który obejmowałby dochody z działalności rolniczej. Tak że biorąc pod uwagę materię, trudno sobie wyobrazić – przynajmniej ja sobie nie jestem w stanie wyobrazić – żeby nałóżyc na kilkaset tysięcy podatników podatek bez odpowiedniego przygotowania. W tej sprawie mogę tylko tyle powiedzieć.

Rzeczywiście trwają prace analityczne. Jak powiedziałem, ani w trybie konsultacji wewnętrznych, ani w trybie konsultacji zewnętrznych czy społecznych albo innych nie ma żadnego projektu. Nie są również konsultowane żadne założenia do takiego projektu ustawy, który przewidywałby opodatkowanie podatkiem dochodowym rolników. I to tyle. Taką wiedzę posiadam i taką wiedzę mogę się dzisiaj podzielić z państwem posłami.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Kowalczyk ponownie.

Posel Henryk Kowalczyk (PiS):

Przepraszam, jeszcze tylko jedno pytanie. Ponieważ założenia były opublikowane – może nie opublikowane, ale otrzymaliśmy je z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w październiku lub listopadzie 2012 r. – więc takie założenia są wewnątrz rządu. Oczywiście założenia nie są projektem ustawy, ale one były. Te informacje i przymiarki dotyczące podatku dochodowego pojawiły się w pracach rządowych. Może więc jednak ktoś ze strony Ministerstwa Rolnictwa odpowie na pytanie, jeżeli w Ministerstwie Finansów takich założeń nie ma?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Nie ma założeń rządowych. Otrzymaliśmy wiadomość z wiarygodnego źródła. Pan minister Grabowski potwierdza – nie ma założeń rządowych. Proponuję więc w takim razie kontynuować prace nad art. 2. Zapytam Biuro Legislacyjne... Nie ma uwag. W takim razie chciałem zapytać, czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia art. 2. Sprzeciwu nie słyszę. Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 2.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 3. Dotyczy on daty wejścia w życie ustawy. Panie ministrze?

Podsekretarz stanu w MF Maciej Grabowski:

Nie mam uwag.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Nie ma uwag. Biuro Legislacyjne nie ma uwag. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia tego artykułu? Nie słyszę. Przyjęliśmy zatem art. 3. Teraz zgodnie z sugestią Biura Legislacyjnego chciałem zapytać, czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia tytułu ustawy? Nie słyszę również. Komisja przyjęła zatem tytuł w proponowanym brzmieniu.

Teraz rozpatrzmy całość projektu ustawy, czyli wszystkie trzy artykuły wraz z tytułem. Chciałem zapytać, czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia całego projektu ustawy? Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam zatem, że przyjęliśmy proponowany projekt ustawy.

Komisja musi wybrać posła sprawozdawcę. Proponuję, aby tę funkcję pełnił pan przewodniczący Łopata. Czy jest sprzeciw wobec tej kandydatury albo czy są inne zgłoszenia? Nie widzę zgłoszeń. Przyjmuję zatem, że Komisja wyznaczyła pana przewodniczącego Łopatę na sprawozdawcę, który przedstawi sprawozdanie naszej Komisji na posiedzeniu plenarnym Sejmu.

Oczywiście musimy uzyskać opinię Ministerstwa Spraw Zagranicznych o zgodności projektu ustawy z prawem europejskim, z prawem unijnym. Jest propozycja, żeby wyznaczyć termin do dnia 22 marca, czyli pojutrze. Jeżeli nie ma innych propozycji w tym zakresie, to stwierdzam, że taki termin przyjęliśmy. Dziękuję bardzo. Zakończyliśmy rozpatrywanie pkt 1.

Przystępujemy do rozpatrywania pkt 2. Chciałbym poinformować Komisję, że Sejm w dniu 8 marca bieżącego roku skierował poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym zawarty w druku nr 1106 do naszej Komisji do rozpatrzenia. Proponuję skierowanie tego projektu ustawy do stałej podkomisji do monitorowania systemu podatkowego do rozpatrzenia. Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Jeśli nie ma, to w takim razie stwierdzam, że Komisja skierowała projekt ustawy zawarty w druku nr 1106 do podkomisji stałej do monitorowania systemu podatkowego.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Mamy jeszcze ewentualnie informację dotyczącą opodatkowania depozytów na Cyprze. Panie ministrze, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Maciej Grabowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, może zacznę od ostatniego pytania, bo sądzę, że ono jest mimo wszystko chyba najważniejsze. Z całą mocą muszę powiedzieć, że żadne prace czy żadne jakieś w ogóle kierunkowe działania Ministra Finansów prowadzące do tego, żeby podobne obciążenie, podatek czy cokolwiek innego wprowadzić w Polsce, nie są prowadzone. Z całą mocą chcę to powiedzieć, ponieważ takich pomysłów nikt w Ministerstwie Finansów, jak sądzę, nie ma. To było to ostatnie pytanie pana posła.

Natomiast zgodnie z Traktatem, rzecz jasna, to państwo jest suzerenem, jeśli chodzi o nakładanie podatków poza cłami, które są regulowane na poziomie unijnym, na którym jest wymagana jednomyślność, jak wiadomo. Także tutaj ostatecznym suzerenem, jeśli chodzi na przykład o podatki dochodowe czy zbliżone do dochodowych, jest oczywiście państwo członkowskie. Z punktu widzenia szerszego, można powiedzieć, stabilności systemu bankowego w całej Unii Europejskiej to zdarzenie nie jest bez znaczenia. Trzeba wiedzieć też ten szerszy kontekst. Mogę powiedzieć tak, że dzisiejszy targ obligacji, który wskazuje na kolejną dość gwałtowną poprawę rentowności, to znaczy spadek rentowności polskich papierów, wskazuje trochę na to, że przy tym dodatkowym zawro- waniu Polska jest uważana za taki bezpieczny port. Mówię o tym, żeby w tym szerszym kontekście dostrzec również Polskę, bo niewątpliwie zamieszanie, przepraszam za kolo- kwializm, na rynkach finansowych, został wywołany działaniami MF, EBC i Eurogrupy w kontekście tego, co się podczas weekendu wydarzyło na Cyprze.

Jakie natomiast będą dalsze kroki, bo to jest chyba najistotniejsze? Można spodzie- wać, że ta niepewność na rynkach potrwa jeszcze kilka dni, może tygodni. To z jednej strony. Z drugiej strony, jeżeli dojdzie do jakiegoś, być może, zacieśnienia między Cyprem a Rosją, to będzie miało to również wpływ na to, co się będzie działo w stosunku do... W każdym bądź razie takie działanie jakiegoś reperkusje też może przynieść. Ale to być może są tylko moje spekulacje. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Pan poseł Szalamacha.

Poseł Paweł Szalamacha (PiS):

Panie ministrze, z satysfakcją przyjąłem stwierdzenie, że Ministerstwo Finansów nie pracuje nad podobnym rozwiązaniem w Polsce. Moje pierwsze pytanie dotyczyło stano- wiska Ministerstwa Finansów w sprawie tego rozwiązania. Rozumiem, że są prace anali- tyczne, są odpowiednie departamenty i samo kierownictwo ministerstwa, oczywiście jest też kwestia protokołu, dyplomacji – minister chciałby się ugryźć w język, ale chciałbym być może uzyskać państwa stanowisko w tej sprawie. Czy państwo uważają wprowadze- nie takiego podatku za rozwiązanie rozsądne, sensowne i wskazane? Na czym polega podstawowe ryzyko związane z jego wprowadzeniem, które pan tak naokoło obchodził?

Otóż zainfekowanie systemu bankowego taką decyzją może spowodować taki skutek, że w przypadku, gdy za kwartał pojawi się kilka niekorzystnych danych finansowych i konieczność negocjowania jakiegoś kolejnego pakietu pomocowego dla Portugalii, dla Hiszpanii, to w pierwszej kolejności będziemy mogli się spodziewać, że ludzie ruszą tam do bankomatów. To znaczy *casus* Cypru może być precedensem i spowodować w świa- domości społecznej inne zachowania obywateli krajów dotkniętych problemami, którzy w pierwszej kolejności będą brali pod uwagę to, że „skoro na Cyprze taki krok zrobiono, to może nasze władze także będą skłonne przyciąć 3%, 5%, 8% depozytów i całej gotówki na rachunkach?”. I to jest to systemowe Ryzyko.

Cypr i jego specyficzna sytuacja związana z tym, że niektórzy mówią, że to są w dużej mierze pieniądze szemrane różnych tam interesów rosyjskich i tak dalej i że możemy się od tego odciąć, to jest jedna strona monety, ale druga polega właśnie na tym, że w przy- padku pojawienia się kłopotów w innych krajach i negocjacji z Eurogrupą czy negocja- cji z MFW, przeciętny Portugalczyk weźmie kartę bankową i pobiegnie do bankomatu. I to jest istota. Jakie jest stanowisko Świętokrzyskiej w tej sprawie?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Pan poseł Żyżyński.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Chciałem poprzeć kolegę, bo i mnie zadano takie pytanie. Ktoś do mnie zadzwonił i zapy- tał, co ja radzę, czy wybrać pieniądze z banku, czy jego też to czeka. Od siebie mogę dodać, że pozbawianie ludzi majątku to jest koszmarnie nieporozumienie. Pamiętajmy, że to nie jest opodatkowanie strumieni gospodarczych, tylko opodatkowanie majątku, zawłaszczenie części majątku, które niczego nie rozwiązuje, bo majątku można ludzi stopniowo pozbawiać, ale to nie poprawki sytuacji gospodarczej w żaden sposób, bo rela-

cje przecież się nie zmieniają. Majątku można się szybko pozbyć, jak każdy dobrze wie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze chciałby zadać pytanie w tej sprawie? Jeżeli nie, to proponuję zamknąć dyskusję, bo ona naprawdę jest bardzo hipotetyczna. Udzielam głosu jeszcze raz panu ministrowi, jeżeli ma coś do powiedzenia w odpowiedzi na pytania.

Podsekretarz stanu w MF Maciej Grabowski:

Zgadzam się, że to jest dyskusja, która jest bardzo ciekawa i z pewnością w tej chwili wielu komentatorów, że tak powiem, ma o czym dyskutować. Z drugiej natomiast strony zgadzam się, że pewne ziarno niepewności jeśli chodzi o zaufanie do systemu finansowego i tak dalej, w szczególności w Eurogrupie, zostało zasiane. To ziarno zostało zasiane. Z tym się zgadzam. Dlatego wydaje się, że te działania, które będą czy są podejmowane, żeby wzmocnić stabilność systemu finansowego, w szczególności w Eurogrupie, są istotne. Być może, można się spodziewać, w tej chwili będą one podejmowane z inną intensywnością. Zgadzam się, że to ziarno niepewności zostało zasiane z całą pewnością. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Na tym zamykam posiedzenie Komisji, ponieważ wyczerpaliśmy porządek dnia. Bardzo dziękuję. Spotykamy się o godzinie 19.00, chyba że zmienimy termin, ale nie sądzę. Mamy prośbę ze strony Klubu Prawo i Sprawiedliwość, żeby troszkę wcześniej rozpocząć wspólne posiedzenie z Komisją Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki. Brakuje nam sali, ale będziemy starali się coś zrobić. Dziękuję.